

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6C/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723202005
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:5723202005.1

Uznesenie

Okresný súd Martin v právnej veci navrhovateľa: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXXXX/XX/X, XXX XX F., právne zastúpeného: JUDr. František Vavrač, advokát, so sídlom v Banskej Bystrici, Horná 51, proti odporkyni: G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX I. I. E., o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd zriaďuje záložné právo v prospech navrhovateľa na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v kat. území J. E., obec I. I., okres Turčianske Teplice, zapísaných Okresným úradom Turčianske Teplice, katastrálny odbor na LV č. XXX ako pozemky v registri „C“ parc. č. 367/1 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 334 m², parc. č. 367/2 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 130 m², parc. č. 367/3 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 87 m², parc. č. 368 – záhrada o výmere 346 m², ďalej stavba – rodinný dom so súp. č. XXX postavenom na parc. č. 367/2 a hospodárska budova s garážou bez súpisného čísla postavená na parc. č. 367/3, za účelom zabezpečenia peňažnej pohľadávky navrhovateľa vo výške 149.700 € s príslušenstvom, ktorá bola navrhovateľovi priznaná uznesením Okresného súdu Martin zo dňa 30.05.2023, č. k. 11C/82/2022-149, právoplatným dňa 13.06.2023 a vykonateľným dňa 15.08.2023.

II. Navrhovateľovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.06.2023, doručeným do súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 11C/82/2022, ktorý bol následne zapísaný ako nový návrh vedený pod sp. zn. 6C/62/2023, sa navrhovateľ voči odporkyni domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorým by súd zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. území J. E., obec I. I., K. I. I., zapísaným Okresným úradom Turčianske Teplice, katastrálny odbor na LV č. XXX ako pozemky v registri „C“ parc. č. 367/1 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 334 m², parc. č. 367/2 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 130 m², parc. č. 367/3 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 87 m², parc. č. 368 – záhrada o výmere 346 m², ďalej stavba – rodinný dom so súp. č. XXX postavenom na parc. č. 367/2 a hospodárska budova s garážou bez súpisného čísla postavená na parc. č. 367/3 (ďalej len „nehnuteľnosti“), a to až do vydania exekučného príkazu na vymoženie pohľadávky veriteľa/navrhovateľa podľa exekučného titulu – uznesenia o súdnom zmieri Okresného súdu Martin č.k. 11C/82/2022-149 zo dňa 30.05.2023, právoplatného dňa 13.06.2023 a náhrady trov konania.

2. V návrhu uviedol, že vo veci vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 11C/82/2022 súd vo veci rozhodol dňa 30.05.2023 súdnym zmiernom tak, že: „I. Žalovaná sa zaväzuje zaplatiť žalobcovi sumu 149.700,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 01.07.2017 až do zaplatenia, a to všetko do 60-tich dní odo dňa právoplatnosti schváleného zmiernu. II. Žalovaná sa zaväzuje nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 50 % trov právneho zastúpenia a nevrátenej časti zaplateného súdneho poplatku.“ Na pozadí konania o zaplatenie 149.700 € s príslušenstvom bolo rozhodnuté

o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.01.2023 tak, že sa zriadilo záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v kat. území J. E., obec I. I., K. I. I., zapísaným Okresným úradom Turčianske Teplice, katastrálny odbor na LV č. XXX, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 11C/82/2022. V aktuálnom LV č. XXX je pri každej parcele a stavbách vyznačená plomba o zániku záložného práva. V pôvodnom návrhu na zabezpečovacie opatrenie navrhovateľ nenavrhol čas zániku zabezpečovacieho opatrenia podľa § 344 v spojení s § 334 CSP, napriek tomu odvolací súd tak rozhodol. Zo samej podstaty zabezpečovacieho opatrenia, záložné právo má slúžiť na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Odvolací súd dospel k záveru, že z podstaty veci vzhľadom na výšku pohľadávky a jediného zdroja majetku žalovanej, ktorou sú uvedené nehnuteľnosti je záložné právo dôvodným a primeraným zabezpečením navrhovateľovej pohľadávky. Za súčasnej situácie však trvanie záložného práva by malo byť viazané na takú skutočnosť, ktorá ochráni veriteľa pohľadávky do momentu exekúcie, t.j. do nariadenia exekúcie bude trvať záložné právo. Právoplatnosť súdneho zmiernu je skutočnosťou na výmaz záložného práva, ale toto je v rozpore z hľadiska ochrany veriteľa so splatnosťou pohľadávky veriteľa, ktorá je 60 dní od právoplatnosti schváleného zmiernu. Z tohto dôvodu nielen doba splatnosti (ktorá márne uplynie), ale aj doba do nariadenia exekúcie ostáva záložným právom nepokrytá. Z tohto dôvodu sa navrhovateľ týmto zabezpečovacím opatrením domáha zriadenia záložného práva do momentu nariadenia exekúcie, lebo inak by pôvodné záložné právo neplnilo funkciu, ktorú jej zákon ukladá. Podľa pôvodného záložného práva boli splnené podmienky zabezpečovacieho opatrenia, tieto z hľadiska obavy, že exekúcia bude ohrozená, pretrvávajú, preto sa navrhovateľ domáha vydania zabezpečovacieho opatrenia formou záložného práva do času nariadenia exekúcie. Ak by finančný dlh odporkyňa splnila riadne a včas, tak by zabezpečovacie opatrenie súd zrušil podľa § 334 CSP, lebo odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Problém v pôvodnom záložnom práve bol ten, že nepokrývalo dobu od právoplatnosti súdneho zmiernu po dobu splatnosti (60 dní) a následne v prípade nezaplatenia dobu nariadenia exekúcie, za ktorú možno považovať vydanie exekučného príkazu na vymoženie pohľadávky veriteľa, ktorým je navrhovateľ podľa exekučného titulu – uznesenia o súdnom zmiernu. Navrhované zabezpečovacie opatrenie je tak primeranou ochranou navrhovateľa na predídenie obavy, že exekúcia bude ohrozená.

3. Z predložených listinných dôkazov a pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/82/2022 súd zistil nasledovné skutočnosti:

4. Z LV č. XXX, vytvoreného cez katastrálny portál dňa 26.06.2023, vedeným Okresným úradom Martin, katastrálny odbor, pre okres Turčianske Teplice, obec I. I., katastrálne územie J. E. súd zistil, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností. Na nehnuteľnostiach viazne záložné právo v prospech: L. H. H., M., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335004 – V 269/2013 a záložné právo na základe uznesenia 9Co/3/2023, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Martin sp. zn. 11C/82/2022 v 1/6 a tiež v 5/6 - Z – 119/2023. Zároveň je na LV vyznačená plomba na základe Z-517/2023 (Listina o zániku záložného práva).

5. Z aktuálneho LV XXX, vytvoreného cez katastrálny portál dňa 18.07.2023, plomby na nehnuteľnostiach nie sú vyznačené a zároveň došlo k výmazu zápisu Z – 119/2023 - zriadenie záložného práva na základe uznesenia 9Co/3/2023 na uvedené nehnuteľnosti, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Martin sp. zn. 11C/82/2022 vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu odporkyne 5/6 k celku. Naďalej je zriadené predmetné záložné právo na základe uznesenia sp. zn. 9Co/3/2023 vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu odporkyne 1/6 k celku.

6. Z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Martin vedeného pod sp. zn. 11C/82/2022 súd zistil, že konanie je právoplatne skončené na základe uznesenia č. k. 11C/82/2022 - 149 zo dňa 30.05.2023, právoplatné dňa 13.06.2023 a vykonateľné dňa 15.08.2023, ktorým súd schválil zmier, ktorým sa odporkyňa v procesnom postavení žalovanej zaviazala zaplatiť navrhovateľovi v procesnom postavení žalobcu sumu 149.700 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 01.01.2017 až do zaplatenia, a to všetko do 60-tich dní odo dňa právoplatnosti schváleného zmiernu a nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 50 % trov právneho zastúpenia a nevrátenej časti zaplateného súdneho poplatku. V priebehu konania žalobca podal návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 9Co/3/2023 - 115 zo dňa 30.01.2023, zriadil záložné právo k uvedeným nehnuteľnostiam, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 11C/82/2022, nakoľko mal preukázanú danosť nároku žalobcu titulom uznania

dlhu zo dňa 09.11.2015 ako aj potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi stranami, nakoľko vzhľadom na výšku dlhu žalovanej u žalobcu ako aj skutočnosť, že uvedené nehnuteľnosti sú zrejme jediným majetkom, z ktorého by mohol byť nárok žalobcu uspokojený a zároveň je na nich zapísané záložné právo v prospech Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., odvolací súd mal za to, že je nutné poskytnúť žalobcovi ochranu nariadením zabezpečovacieho opatrenia.

7. Podľa § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 343 ods. 2 CSP, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

Podľa § 343 ods. 3 CSP, výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

8. Zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť v konaniach, ktorých predmetom je zaplatenie peňažnej pohľadávky za účelom zabezpečenia majetku pred hrozbou možného zmarenia exekúcie, ktorej predmetom by bolo vymoženie peňažnej pohľadávky. Primárnym účelom zabezpečovacieho opatrenia je nielen posilnenie pozície veriteľa, ale aj zabránenie zhoršeniu jeho pozície, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. Prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia získa veriteľ postavenie záložného veriteľa a bude môcť pristúpiť k výkonu záložného práva na uspokojenie pohľadávky v exekučnom konaní podľa § 343 ods. 3 CSP. Predpokladmi pre jeho nariadenie je návrh, spôsobilý predmet záložného práva, skutočnosť, že zriadenie záložného práva bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku a existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie. Z hľadiska osvedčenia relatívnych skutočností žalobca musí súdu poskytnúť dôkazy, ktoré jednoznačne osvedčia potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie. Pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd musí vždy zvážiť, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu). Pokiaľ ide o majetok, na ktorý sa má vzťahovať zabezpečovacie opatrenie, súd musí zohľadniť uvedenú zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov dlžníka, a to aj vo vzťahu k pohľadávke, na zabezpečenie ktorej zriaďuje zabezpečovacie opatrenie. Z hľadiska rozsahu zabezpečenia tak nesmie vzniknúť zjavný nepomer. Je potrebné rešpektovať požiadavku proporcionality.

9. Na základe doposiaľ vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrhu navrhovateľa na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovel, nakoľko mal za to, že navrhovateľ osvedčil splnenie podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Z predložených listinných dôkazov a pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/82/2022 mal súd dostatočným spôsobom osvedčené, že navrhovateľ ako veriteľ má voči odporkyni ako dlžníkovi peňažnú pohľadávku vo výške 149.700 € s príslušenstvom, ktorá bola právoplatne judikovaná na základe uznesenia Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/82/2022 zo dňa 30.05.2023 schválením súdneho zmieru, ktorým sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi sumu 149.700 € s príslušenstvom.

Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.06.2023 a vykonateľnosť nadobudne dňa 15.08.2023. Vo veci totožnej (v tom čase nejudikovanej) pohľadávky navrhovateľa voči odporkyne bolo uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/3/2023 -115 zo dňa 30.01.2023 konštatované splnenie podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a preto bolo dočasne zriadené záložné právo v prospech navrhovateľa k predmetným nehnuteľnostiam odporkyne, ktoré však bolo ohraničené na dobu do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 11C/82/2022. V súčasnosti tak súdom zriadené záložné právo zaniklo, o čom svedčí aj výmaz súdom zriadeného záložného práva k väčšinovému podielu odporkyne (5/6). V danom štádiu konania mal súd osvedčené splnenie podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to podanie návrhu, existencia peňažnej pohľadávky (súdom schválený zmier), existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie a spôsobilý predmet záložného práva. Existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie pramení z toho, že sa jedná o značne vysokú pohľadávku a nie je známy iný majetok odporkyne (iné nehnuteľnosti, výška príjmu a pod.). Postavenie navrhovateľa ako veriteľa teraz už judikovanej peňažnej pohľadávky sa značne znížilo a zvýšila sa bezprostredná hrozba, že jeho pohľadávku nebude možné v exekúcií vymôcť, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že na predmetných nehnuteľnostiach odporkyne viazne aj záložné právo v prospech L. H. H., M., zriadené v roku 2013 s neznámou výškou zabezpečenej pohľadávky. Po výmaze súdom zriadeného záložného práva vo vzťahu k ostatnému spoluvlastníckemu podielu (1/5) odporkyni nič nebráni v tom, aby po vyplatení záložného veriteľa (L.) previedla svoj majetok, čím by mohlo dôjsť k budúcemu zmareniu exekúcie pohľadávky navrhovateľa. Zabezpečovacie opatrenie neprímerane nezasiahne do majetkových pomerov odporkyne. Hodnota zálohu je podľa názoru súdu primeraná výške zabezpečovanej pohľadávky vzhľadom na súdu z úradnej činnosti všeobecne známu hodnotu nehnuteľností v danom kat. území ako aj výmery pozemkov. Jedná sa len o dočasnú úpravu pomerov. Nedochoádza k vytvoreniu nenávratného a nenapraviteľného stavu. Ak odporkyňa splní svoj dlh do dňa nadobudnutia vykonateľnosti (15.08.2023), zabezpečovacie opatrenie zanikne. Ak svoj dlh nespĺní, postavenie navrhovateľa sa stane istejším. Aj vzhľadom k uvedenému súd ohraničil trvanie zabezpečovacieho opatrenia splnením judikovanej pohľadávky. Ak by súd ohraničil jeho trvanie až do vydania exekučného príkazu, v prípade, ak by nedošlo k podaniu návrhu na vykonanie exekúcie (z dôvodu dobrovoľného splnenia dlhu), záložné právo by mohlo byť vymazané len na základe ďalšieho osobitného rozhodnutia súdu. Vzhľadom k uvedenému súd poskytol navrhovateľovi ochranu formou nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktoré ohraničil na čas do splnenia dlhu.

10. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.